A helyi kulturális és közösségi erőforrások szerepe és jelentősége

„Épített örökség – szellemi örökség”

XX. Kárpát-medencei Kézműves és Hagyományápoló Tábor

Dr. Simándi Szilvia
Eszterházy Károly Egyetem

Közösség mint fogalom

„ A közösség-fogalomnak óriási irodalma van, ami nem is csoda, hiszen egy olyan tág fogalomról van szó, amelyik szorosan érintkezik a társadalmi alakzatok: a csoport, a társulás, a társadalmi rendszer alapfogalmaival” (Vercseg 2014, on).

- **Hely (place), lokalitás** – a közösség földrajzi vonatkozása, lokalitás, szomszédság

- **Érdeklődés szerinti/választott közösségek** – nem lokalitás alapú, a helybeliségen kívüli szempontok tartják össze ezeket: identitás, hivatás, foglalkozás, etnikai hovatartozás stb.

- **Szellemi, lelki közösség** – gyengébb formájában egy adott helyhez, erősebb formájában valamilyen mély találkozást jelöl (Arapovics 2016)

„Mi tudat”

A közösségek funkciói

- szocializáció, a közösség értékeket olt tagjaiba
- gazdasági boldogulás (vö. kulturális gazdaságfejlesztés)
- társadalmi részvétel
- társadalmi kontroll
- kölcsönös támogatás

(Warren 1957, Varga- Vercseg 1998)

- modern közösségiség egy aktív viszonyt jelent: nem csak beleszületünk, választhatjuk is őket

Az együttműködő, önmagát fejlesztő közösség feltételei

A közösség tagjai

- érzelmileg hogyan viszonyulnak saját lakóhelyükhöz, területi közösségükhöz;
- mennyire tudatosan élik meg ezt a viszonyt,
- kritikai hozzáállásuk kiterjed-e a részvétel, a kezdeményezés és a cselekvés irányába,
- eljutnak-e elképzeléseik kialakításáig és egyeztetéséig, közös tervek létrehozásáig;
- emelik-e folyamatosan saját szervezettségi szintjüket, hogy a közösség fejlesztési elképzeléseit bizonyos rásegítéssel (tanulással, szakmai és anyagi támogatással) meg is valósíthassa?
- kapcsolat az önkormányzat, a képviselőtestület és a lakosság között; a társadalmi és a civil részvétel helyi közösségi formái; együttműködés a közösség szereplői között

(Varga - Vercseg 1998)

Közösségi erőforrás - humán tőke

- a képzés, a tanulás értéket, tőkét állít elő,
- az azt birtokló individuumhoz kapcsolódik
  (lásd: Theodore W. Schultz, emberi tőke elmélete)

LLL - LWL

- formális keretek között
- nem-formális /nonformális tanulás
- informális tanulás

- ma már nem vitatott, hogy az egyén akár a szabadidő eltöltése közben is:
- bővítheti tudását,
- fejlesztheti kompetenciáit, erősítheti készségeit;
- hozadékait pedig a munka világában, a mindennapi életben is kötődően kamatoztatni lehet. (pl. együttműködési készség)

Közösségi tanulás

- kiscsoportos tanulási tevékenység (Maróti 2014)
- lokális közösség (Németh 2013)
- társadalmi tevékenység (Kozma 2016)

Kulturális tanulás

- a kultúra széleskörű intézményrendszere és eszközrendszere által megvalósuló
- nem-formális és informális tanulási forma,
- különböző intenzitással és eszközhasználattal,
- az egyén egész életében jelen van (Juhász és Szabó 2016)

Közösségek a művelődés és képzés világában - Tudományos Konferencia és Szakmai Találkozó Durkó Mátyás emlékére

- reziliens – társadalmi, gazdasági változásokhoz alkalmazkodik,
- az egész életen át tartó tanulás változatos alkalmai, folyamatai,
- az öntevékeny művészeti mozgalmak aktivitásai,
- az értékőrző és hagyományteremtő programok,
- közművelődés, közösségi művelődés

Népművelő
Közművelődési előadó
Művelődési és felnőttképzési menedzser
Művelődésszervező főiskolai képzés, egyetemi képzés
Andragógia alapszak - Andragógus tanár
Játék- és szabadidőszervező tanár
Andragógia mesterszak (2008-jelenleg is)
Emberi erőforrás tanácsadó (2008-jelenleg is)
Kulturális mediátor (2008-jelenleg is)
Közösségi művelődés tanára (2014-jelenleg is)
Közösségszervezés BA (2017-től)

XX. Kárpát-medencei Kézműves és Hagyományápoló Tábor

Az első tábor: 1999

- *„Községünkben néhány embert mindig érdekelt, illetve foglalkoztatott a határon túli magyarság sorsa. Tavaly sikerült kapcsolatba kerülni a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének elnökével, s más vezetőivel.(…) Felvetődött a gondolat, hogy a Tuzséron évek óta megrendezett kézműves táborba hívjunk meg erről a vidékről a gyerekeket. (…) A Magyar – Csángómagyar Kézműves tábor 1999. július 7-én kezdődött, és július 19-én fejeződött be.” (Klicsu 1999:1)*
- elültetni nemzeti örökségünk, a régi népi hagyományaink iránti érdeklődést,
- kialakítani az igényt ezek megőrzésére, mindennapjainkban történő ápolására
- támogatni, segíteni a fiatalokat nyelvük megőrzésében, ápolásában

- A közösség megtartó erő: A közösség ereje és az értékek tisztelete!
- Kezdeményezők, ösztönzők, szervezők, megvalósítók

Klicsu Ferenc (2014): A Tuzsér Községért Közalapítvány szerepe a település kulturális életében. Diplomadolgozat.

XX. Kárpát-medencei Kézműves és Hagyományápoló Tábor

Tevékenységi forma: Tartalom (alapszolgáltatás)	Ismeretterjesztés	Képzés	Kiállítás	Közösségi szolgáltatás	Művelődő közösség	Rendezvény	**Tábor**	Származtatott szolgáltatás
Közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése								
Hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása								
Egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek								
Amatőr alkotó és előadó-művészet								
Tehetséggondozás								
Kulturális alapú gazdaságfejlesztés								

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Simándi Szilvia

simandi.szilvia@uni-eszterhazy.hu